

چشم‌انداز مدیریت دولتی

شماره ۳۲ - زمستان ۱۳۹۶

صص ۱۰۷ - ۱۲۶

بازشناسی مفهوم عملکرد در اندیشه قرآنی: با تأکید بر رویکرد سازمانی

سعید مسعودی‌پور*، عرفان مصلح**

چکیده

کلیدی‌ترین مفهوم در حوزه مدیریت و ارزیابی عملکرد، شناخت چپستی عملکرد است که در غرب، حاکمیت اندیشه پراگماتیسم به این حوزه کاملاً مشهود است. در این مطالعه تلاش شده است تا از منظر اسلامی مدلی برای تبیین مفهوم عملکرد ارائه شود. بدین منظور پس از بررسی مبانی نظری غرب در این حوزه، ابتدا آیاتی از قرآن کریم که در آنها از ریشه عمل کلماتی به کار رفته است؛ احصا شدند و مورد بررسی و تدبیر قرار گرفتند؛ در نهایت مدل مفهومی عمل در بیان قرآن به دست آمد که دارای سه بُعد موضوع‌های مربوط به عمل، موضوع‌های مربوط به عامل و موضوع‌های مربوط به ناظر عمل شکل گرفت. بعد از مشخص شدن مبانی عملکرد از منظر قرآن کریم، مدل مفهومی عملکرد صالحانه طراحی شد. این مدل دارای دو بُعد حُسن فعلی و حُسن فاعلی است. مهم‌ترین تفاوت مدل عملکرد صالحانه سازمانی با الگوهای متعارف، توجه به حُسن فاعلی است که تبعات قابل‌توجهی را در حوزه مدیریت عملکرد به دنبال خواهد داشت.

کلیدواژه‌ها: عمل؛ ارزیابی عملکرد؛ مدیریت عملکرد؛ سازمان؛ اسلام؛ قرآن.

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۵/۰۸/۰۷، تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۶/۰۷/۱۲.

* دکتری، پژوهشگر مرکز رشد دانشگاه امام صادق (ع).

Email: masoodipoor@isu.ac.ir

** کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران.